

سازمان تامین اجتماعی
مدیرعامل

بسم تعالی

وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

شماره: ۱۳۸۴/۲/۱۳۸
تاریخ: ۱۴۰۲/۵/۸
پوست:

« دستور العمل »

حوزه: معاونت فرهنگی، اجتماعی و امور استانها
موضوع: جلب و جذب مشارکتهای مردمی، خیرین و واقفین

معاونین محترم ستادی...

مدیرکل محترم ستادی...

مدیرکل محترم تامین اجتماعی استان...

مدیر محترم دهان تامین اجتماعی استان...

باسلام و صلوات بر محمد و آل محمد (ص)

دین مقدس اسلام بعنوان مکتبی اجتماعی و انسان ساز، اصل مشارکت و مسئولیت همگانی در پیشبرد اهداف اجتماعی را مبنای حرکت جامعه بسوی تعالی شناخته است و باورهای دینی و غیرت ملی مردم ایران در تاریخ افتخارآفرین این سرزمین نیز همواره تکیه گاه و پشتیبان ستمدیدگان و محرومان بوده است. با عنایت به سنت ائمه اطهار(ع) و حضور و مشارکت مردم در دولت مردمی و بهره گیری از توانمندیهای مادی و معنوی خیرین، تشویق و ترغیب توانگران و نیک اندیشان و با توجه به اولویتها، نیازها برای سیاستگذاری و برنامه ریزی (به منظور ساماندهی و هدایت اصولی کمکها و مشارکتهای مردمی و واقفین و سازمان تامین اجتماعی) جهت رفع موانع موجود در تسهیل امر مشارکت خیرین به صورت عام المنفعه در مسیر اجرایی شدن توسعه اجتماعی دستورالعمل "جلب مشارکت خیرین و واقفین" ابلاغ می گردد.

ماده ۱ - اهداف

۱-۱- ایجاد هماهنگی، ساماندهی، وحدت رویه در جذب، مصرف، هزینه کرد و نظارت بر مشارکتهای مردمی سازمان تامین اجتماعی

۲-۱- تبیین مصادیق و هدفمند نمودن مصرف مشارکتهای

۳-۱- تبیین فرایند نحوه نظارت بر جلب، مصرف و هزینه مشارکتهای جذب شده توسط کمیته مشارکتهای مردمی سازمان تامین اجتماعی

۴-۱- کمک به گسترش فرهنگ مشارکت، خیر جمعی، وقف و مسئولیت اجتماعی

۵-۱- تکریم و تجلیل از خیرین و واقفین نمونه سازمان تامین اجتماعی

۶-۱- ایجاد انگیزه و رقابت سالم در کارکنان پرتلاش، مسئولیت پذیر، نوآور به منظور جلب و جذب مشارکتهای مردمی،

سازمان تامین اجتماعی
مدیرعامل

بسم تعالی
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

شماره: ۱۳۸۷/۱۴۰۲/۱۳
تاریخ: ۱۴۰۲/۰۵/۰۸
پوست:

« دستورالعمل »

خیرین و واقفین با استفاده از ابزارهای تشویقی.

۷-۱- کمک به ایجاد موسسات خیریه با عضویت گروه‌های مرجع، خیرین و واقفین شاخص در حوزه تامین اجتماعی
۸-۱- افزایش مشارکت سازمان‌ها به همکاری موثر و مطلوب بین‌بخشی در راستای توانمندسازی جامعه در توسعه شیوه زندگی سالم (با جلب مشارکت داوطلبان متخصص، افراد حقیقی و بخش‌های توسعه)

ماده ۲: تعاریف و اصطلاحات

۱-۲- سازمان: منظور از سازمان در این دستورالعمل، سازمان تامین اجتماعی است.
۲-۲- کمک‌ها و هدایا: فعالیتی آگاهانه و داوطلبانه که توسط اشخاص حقیقی یا حقوقی به صورت نقدی، غیر نقدی و ارائه خدمات مادی و معنوی مطابق با اهداف و برنامه‌های سازمان به صورت بلاعوض انجام می‌پذیرد.
۳-۲- کمیته ساماندهی کمک‌ها و اموال اهدایی خیرین: کمیته‌ای به منظور جلب مشارکت‌های مردمی در ستاد مرکزی سازمان و همچنین در ادارات کل استان‌ها تشکیل می‌گردد که به اختصار در این دستورالعمل کمیته مشارکت‌های مردمی بیان می‌شود.

۴-۲- کمک‌کننده‌گان (خیر، واقف): شخص حقیقی یا حقوقی که به صورت آگاهانه و داوطلبانه با نیت عام یا خاص مطابق با اهداف سازمان به صورت نقدی یا غیرنقدی یا خدماتی به صورت بلاعوض به این سازمان کمک می‌نماید.

۵-۲- شخص حقیقی: فردی که بدون در نظر گرفتن عنوان و جایگاه اجتماعی خود صرفاً به صورت انفرادی مورد شناسایی قرار می‌گیرد.

۶-۲- شخص حقوقی: به اشخاصی اطلاق می‌گردد که به صورت گروهی دارای منافع مشترک بوده و به موجب قانون دارای شخصیت می‌باشد.

۷-۲- نیت خاص: چنانچه مشارکت‌کننده، موضوع مصرف مشارکت خود را مشخص نماید، نیت وی خاص نامیده می‌شود.

۸-۲- نیت عام: چنانچه مشارکت‌کننده، موضوع مصرف مشارکت خود را مشخص ننماید، نیت وی عام نامیده می‌شود.

۹-۲- هبه: عقدی است که به موجب آن یک نفر، مالی را به رایگان به شخص دیگری تملیک می‌کند؛ به عبارت دیگر او مال خود را به طور مجانی به ملکیت دیگری در می‌آورد. (ماده ۷۹۵ قانون مدنی)

۱۰-۲- وقف: عبارت است از اینکه عین مال حبس و منافع آن تسبیل شود. زیرا مقصود از وقف، انتفاع همیشگی موقوف علیهم (افراد) که وقف برای آنها انجام شده (از مال موقوفه است که به همین دلیل نیز آن را وقف نامیده‌اند. همچنین منظور از تسبیل منافع، واگذاری منافع در راه خداوند و امور خیریه و اجتماعی است. (ماده ۵۵ قانون مدنی)

۱۱-۲- نذورات: نذر آن است که انسان ملتزم شود کار خیری را برای خدا به جا آورد و عمل به نذر در صورت وجود تمام شرایط آن واجب است.

تهران: خیابان آزادی، پلاک ۳۵۹، کد پستی: ۱۴۵۷۱۶۵۵۱۵، تلفن: ۶۴۵۰۱

ش ش ۸۹۴۶۶۳۶۶۰

سازمان تامین اجتماعی
مدیرعامل

بسم تعالی

وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

شماره: ۱۴۰۲/۴۸۸۶
تاریخ: ۱۴۰۲/۵/۸
پوست:

« دستور العمل »

۱۲-۲- صلح: صلح ممکن است یا در مورد رفع تنازع موجود و یا جلوگیری از تنازع احتمالی یا در مورد معامله و غیر واقع شود. صلح عقد بوده و دارای دو طرف می باشد. مصالح و متصالح؛ مصالح کسی است که مالی یا امری را به دیگری واگذار می نماید. متصالح کسی است که آن را قبول می نماید. چیزی را که مصالح به متصالح می دهد مال الصلح می گویند.
(ماده ۷۵۲ قانون مدنی)

۱۳-۲- اموال منقول: اشیایی که نقل آن از محلی به محل دیگر ممکن باشد بدون اینکه به خود یا محل آن خرابی وارد آید. (صفحه ۴۸ قانون مدنی)

۱۴-۲- اموال غیر منقول: آن است که از محلی به محل دیگر نتوان نقل نموده اعم از اینکه استقرار آن ذاتی یا به واسطه عمل انسان باشد به نحوی که نقل آن مستلزم خرابی یا نقص خود مال یا محل آن شود. (صفحه ۴۷ قانون مدنی)

۱۵-۲- مسئولیت اجتماعی: مسئولیت اجتماعی عبارت از تعهدات و مسئولیت هایی که انسان ها، شرکتها و سازمانها در فرآیند زندگی اجتماعی و تعامل با دیگران ناگزیر از رعایت آن می باشند.

۱۶-۲- مشارکت نقدی (ریالی یا ارزی): وجهی که پرداخت آن به سازمان توسط شخص حقیقی یا حقوقی به صورت آگاهانه و داوطلبانه با نیت عام یا خاص، مطابق با اهداف و برنامه های سازمان، در قبال اخذ رسید، واریز به حساب مشارکت های مردمی یا سایر روشهای پیش بینی شده توسط سازمان صورت می پذیرد.

۱۷-۲- مشارکت غیر نقدی: اموال منقول و غیر منقول که توسط شخص حقیقی یا حقوقی به صورت آگاهانه و داوطلبانه سازمان، اهدا می شود و ارزش ریالی آن قابل محاسبه است.

۱۸-۲- مشارکت خدماتی: فعالیتی آگاهانه و داوطلبانه که توسط شخص حقیقی یا حقوقی مطابق با اهداف و برنامه های سازمان به صورت ارائه دانش، تجربه و تخصص به این سازمان انجام شده و ارزش ریالی آن قابل محاسبه می باشد.

۱۹-۲- مشارکت در ساخت: فعالیتی که در آن شخص حقیقی یا حقوقی مطابق با اهداف و برنامه های سازمان تمام یا بخشی از هزینه ساخت و تامین ساختمان مراکز اعم از مراکز درمانی و بهداشتی، مسکن جامعه هدف را متقبل می شود.

۲۰-۲- مرکز خیرساز: مرکزی است که در راستای اهداف سازمان تامین اجتماعی با مشارکت خیر یا خیرین ساخته می شود.

ماده ۳: نحوه اجراء و شیوه های جلب مشارکتهای مردمی

۱-۳- حوزه های مشارکت های مردمی سازمان، استان ها و شعب در شهرستان ها و مراکز درمانی با رعایت شرایط و ضوابط قانونی نسبت به جمع آوری کمک های مردمی و تشویق آنان به اقدام عملی خیر جمعی و پذیرش مسئولیت اجتماعی اقدام نمایند.

تهران: خیابان آزادی، پلاک ۳۵۹، کد پستی: ۱۴۵۷۱۶۵۵۹۵، تلفن: ۶۴۵۰۱۰

ش ش ۸۹۴۶۶۳۶۶

« دستورالعمل »

- ۲-۳- بهره‌مندی از منابع حاصل از خمس، زکات و سایر وجوه شرعی مانند صدقات و نذورات
- ۳-۳- دعوت از خیرین و نیکوکاران جهت بهره‌مندی از نیت خیرخواهانه آنان در جهت اهداف سازمان
- ۴-۳- بهره‌مندی از منابع حاصل از عقود شرعی اعم از صلح، هبه، وقف و...
- ۵-۳- بهره‌مندی از مشارکت‌های اشخاص، شرکتها و سازمان‌های دولتی و غیر دولتی تحت عنوان مسئولیت اجتماعی آنها
- ۶-۳- بهره‌مندی از مشارکت اشخاص، کارفرمایان، شرکتها، سازمان‌ها، بانک‌ها، انجمن‌های مردم‌نهاد، موسسات و بنیادها
- ۷-۳- مشارکت در ساخت مراکز و ساختمان‌های خیرساز در راستای اهداف دستورالعمل
- ۸-۳- جذب حداقل ۲۰ درصد از اعتبار مورد نیاز جهت مشارکت در ساخت، بازسازی و توسعه تجهیزات مراکز درمانی و شعب استانها از محل کمک‌ها و مشارکت‌های مردمی، خیرین و واقفین
- ۹-۳- جلب مشارکت خیرین و واقفین در راستای کمک به پوشش بیمه‌ای افراد کم‌برخوردار (زنان سرپرست خانوار و بدسرپرست، خانواده‌های دارای سه فرزند و بیشتر و...) در چارچوب قوانین و مقررات سازمان.
- ۱۰-۳- برگزاری همایش‌ها، مراسم و مناسبت‌های خاص و برنامه‌های آموزشی با استفاده از سرمایه‌گذاری و حمایت اشخاص حقیقی و حقوقی در جلب مشارکت‌های مردمی
- ۱۱-۳- مسئولیت اطلاع‌رسانی در خصوص مفاد شیوه‌نامه و راه‌های جلب مشارکت بر عهده اداره کل روابط عمومی ستاد مرکزی، مدیرکل بیمه‌ای و مدیر درمان استان خواهد بود.
- ۱۲-۳- معاون فرهنگی، اجتماعی و امور استانها موظف است ضمن انجام هماهنگی لازم با حوزه‌های ذی‌ربط درون و برون سازمانی نسبت به برگزاری مراسم کشوری تقدیر و تشکر از تعدادی خیرین و واقفین نمونه کشوری که بالاترین امتیاز را در میان برگزیدگان استانی کسب نموده‌اند با اهدای لوح و جوایز تقدیر نماید.
- ۱۳-۳- اعتبارات مورد نیاز جهت برگزاری مراسم تقدیر و تشکر از محل اعتبارات فرهنگی و اجتماعی ابلاغی استان، فصل دوم (هزینه‌های اداری) ماده ۵ (خدمات قراردادی) و همچنین مبلغ هدایا نیز برای هر یک از منتخبین از محل اعتبارات مصوب مندرج در بند (ب) تبصره پنجم امور فرهنگی، اجتماعی و امور استانها قابل تامین خواهد بود.
- تبصره ۱: میزان مبالغ و چگونگی نوع هدایا متعاقبا از طریق معاونت فرهنگی، اجتماعی و امور استانها ابلاغ خواهد شد.
- تبصره ۲: تجلیل از خیرین، واقفین شامل (ساخت فیلم، مستند، چاپ کتاب، اعطای نشان و...) در جهت گسترش کمی و کیفی خیرین و واقفین در توسعه اهداف سازمان خواهد بود.
- ۱۴-۳- مبالغ دریافتی بابت کمک‌ها، هدایا و مشارکت‌های مردمی در ستاد مرکزی سازمان به شماره حساب ۱۱۱۱۸۰۹۱۳ نزد بانک رفاه شعبه وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی کد ۱۰۴ و در استانها به حساب پرسنلی و اداری

سازمان تامین اجتماعی
مدیرعامل

بسم تعالی

وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

شماره: ۱۴۰۲/۴۸۸۶
تاریخ: ۱۴۰۲/۵/۸
پوست:

« دستور العمل »

ادارات کل و مدیریت درمان واریز خواهد شد. و موارد یاد شده به کد حساب ۶۴۱۰ تفصیلی ۰۰۰۰۰۲ تحت عنوان "کمک و هدایای دولت و موسسات" و کد حساب ۶۴۲۰ تحت عنوان "کمک و هدایای سایر اشخاص" ثبت و مطابق آیین نامه های مالی و معاملاتی و سایر ضوابط قابل هزینه خواهد بود.

۱۵-۳- مصرف و هزینه کرد از محل مشارکتهای مردمی خاص، بر اساس نیت خیرین و مشارکتهای مردمی عام، بر اساس تصمیم کمیته مشارکتهای مردمی مرکزی و استانی در چارچوب قوانین و مقررات می باشد.

۱۶-۳- اداره کل استان، مدیریت درمان بر اساس نیت خیرین یا تصمیمات کمیته مشارکتهای مردمی در خواست تخصیص اعتبار از محل منابع یاد شده را به اداره کل برنامه و بودجه اعلام نموده و اداره کل مذکور نیز می بایست نسبت به پیش بینی و تخصیص اعتبار یاد شده اقدام نماید.

۱۷-۳- مدیران کل بیمه ای و درمان استانها موظفند (طی ضابطه ارسالی ساماندهی کمک ها و مشارکت های مردمی موضوع بند (۴۵) تبصره های سالانه برنامه و بودجه مصوب سال ۱۴۰۲) به همراه روسای شعب، مدیر مراکز درمانی، اداره ارتباطات و نظارت مردمی، نماینده خیرین و نماینده شرکای اجتماعی استان نسبت به تشکیل کمیته مشارکتهای اقدام نموده و صورتجلسه کمیته مذکور به معاونت فرهنگی، اجتماعی و امور استانها ارسال نمایند.

۱۸-۳- مدیران کل بیمه ای و درمان استانها نسبت به تشویق، ترغیب و تشکیل مجمع خیرین سازمان تامین اجتماعی استانها و شهرستانها اقدام نمایند.

۱۹-۳- تمام مردم ایران (داخل و خارج کشور)، ذینفعان، سازمانها و نهادهای عمومی و غیر عمومی از جمله بیمه شدگان، مستمربگیران، کارکنان و کارفرمایان به عنوان جامعه هدف مشارکتهای مردمی سازمان قلمداد می گردند و تمامی وجوه ناشی از وقوف و دریافت هدایا بر اساس برنامه های تدوین شده در حوزه های بیمه ای و درمانی هزینه خواهد شد.

۲۰-۳- ادارات کل بیمه ای و درمان استانها موظفند گزارش کاملی از چگونگی جلب و جذب مشارکتهای مردمی، خیرین و واقفین به صورت آمار سه ماهه به معاونت فرهنگی، اجتماعی و امور استانها ارسال نمایند.

ماده ۴: بسته های تشویقی

بسته های تشویقی خیرین بنا به تشخیص و تصویب کمیته یک یا چند مورد از موارد ذیل خواهد بود.

۱-۴- اهدای لوح تقدیر یا تندیس مناسب و ...

۲-۴- برنامه ریزی سفرهای زیارتی و سیاحتی از محل اعتبارات فرهنگی، اجتماعی

تبصره: اهداء بسته تشویقی در راستای جذب مشارکتهای مردمی، خیرین و واقفین بنا به تشخیص و تصویب کمیته.

ماده ۵: قوانین و مستندات

۱-۵- بند ۴ ماده (۲۸) قانون تامین اجتماعی

تهران: خیابان آزادی، پلاک ۳۵۹، کد پستی: ۱۴۵۷۱۶۵۵۱۵، تلفن: ۶۴۵۰۱

ش ش ۸۹۴۶۶۳۶۶

سازمان تامین اجتماعی
مدیرعامل

بسمتعالی

وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

« دستورالعمل »

۲-۵- در بند ۴-۵ ضابطه اجرایی ساماندهی کمک ها و اموال اهدایی خیرین موضوع بند «ک» تبصره پنجم امور فرهنگی، اجتماعی و امور استانها بودجه ۱۴۰۱ سازمان بر لزوم بررسی و تایید منشاء منابع و هدایای اهدایی و اخذ نظر کمیته مبارزه با پولشویی و نقطه نظر اداره امور حقوقی تاکید شده است.

۳-۵- بند «ه» ماده ۶ قانون ساختار جامع رفاه و تامین اجتماعی مصوب ۱۳۸۳/۲/۲۱

۴-۵- بند «الف» ماده ۷ قانون ساختار جامع رفاه و تامین اجتماعی مصوب ۱۳۸۳/۲/۲۱

۵-۵- ماده ۲۶ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۸۰/۱۱/۲۷ مجلس شورای اسلامی

۶-۵- قانون مبارزه با پولشویی مصوب ۱۳۸۶، اصلاحات و الحاقات بعدی آن و آیین نامه های اجرایی مربوطه این دستورالعمل با ۵ ماده و ۳ تبصره به تصویب رسید و از تاریخ تصویب لازم الاجراست.

مسئول حسن اجرای این دستورالعمل در ستاد مرکزی بر عهده معاونت فرهنگی، اجتماعی و امور استانها و در استانها بر عهده مدیران کل بیمه ای و درمان می باشد.

میراثم موهبی

سازمان: خیابان آزادی، پلاک ۳۵۴، کد پستی: ۱۳۵۱۶۵۵۱۵، تلفن: ۶۴۵۰۱

ش.ش: ۸۹۴۶۶۳۶۶